

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 228/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Boledovičom, Rovinka 578, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 1089/2015 a jeho uznesením z 28. februára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn.

1 Cdo 1089/2015 a jeho uznesením z 28. februára 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„... V spore sp. zn 10 C 16/2004 vedenom na OS Bratislava II sa žalobca [REDAKOVANÉ] /ďalej iba žalobca/ domáhal vypratania pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ] v Katastrálnom území [REDAKOVANÉ], zapísaného na LV č. [REDAKOVANÉ].

Súd I. inštancie rozsudkom 10 C 1/2004-247 zo dňa 28.10.2014 žalobu zamietol.

Urobil tak na základe vykonaného dokazovania a miestnej obhliadky, keď zistil, že sťažovateľ ako žalovaný z dotknutého pozemku užíva iba jeho časť upravenú ako betónový prístupový chodník od hlavnej brány k vstupom do bytu, ostatnú oplotenú časť pozemkov sťažovateľ vec ako 10 rokov neužíva.

Súd tiež posúdil, že vybudované drobné stavby správne tvoria príslušenstvo hlavnej stavby, ktorá je vo vlastníctve žalobcu.

Pre posúdenie veci bol rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku. V tom čase mal sťažovateľ na prístupovom chodníku umiestnené iba črepníky, hratníky a pracovné náradie slúžiace na úpravu chodníku a odpratávanie snehu.

Požiadavku žalobcu na vypratanie uvedených hnutelných vecí súd považoval za nátlak v rozpore s dobrými mravmi, keď rozsudok ukladajúci vypratanie by mohol byť zneužívaný na šikanovanie sťažovateľa.

... Na základe odvolania žalobcu KS Bratislava rozsudkom 6 Co 176/2015-317 napadnutý rozsudok zmenil a sťažovateľovi uložil vypratať pozemok parc. č. [REDAKOVANÉ] do 3 dni od právoplatnosti rozsudku.

... Sťažovateľ podal proti právoplatnému rozsudku KS Bratislava č k 6 Co 176/2015 dňa 07.07.2015 dovolanie, ktorého prístupnosť nesporne bola daná podľa ust. § 238 ods. 1 OSP. Podanie dovolania bolo odôvodnené podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c OSP tým, že chyba napadnutého rozsudku spočívala v nesprávnom právnom posúdení veci.

Účinky podaného dovolania zostali zachované aj vstupom CSP do účinnosti /po 01.07.2016/, NS SR preto dovolanie podrobil meritórnemu preskúmaniu. Dovolací súd

dospel k záveru, že dovolacie dôvody sťažovateľ uplatnil nepodložené, a preto rozsudkom 1 Cdo 1089/2015 zo dňa 28.02.2017 dovolanie zamietol.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu.

Dovolanie bolo podané 7 júla 2015 Na začaté dovolacie konanie po 01.07.2016 platí CSP. Sťažovateľ legitímne očakával, že jeho spor/dovolanie/ bude rozhodnutý spravodlivo, v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, tak aby bol naplnený princíp právnej istoty. Dovolací súd bol povinný riadiť sa základnými princípmi CSP, čo však evidentne neurobil.

Posudzovanie dôvodnosti dovolacích dôvodov dovolací súd vykonal iba vo veľmi všeobecnej rovine, vecne sa dôvodmi dovolania, najmä dôvodom dovolávajúcimi sa nespraveného právneho posúdenia veci nezaoberal

Tu odkazujeme na rozhodovaciu prax dovolacieho súdu obsiahnutú v rozsudku 2 Cdo 101/2010. Postup dovolacieho súdu bol nielen formalistický, ale aj odporujúci základnému právu sťažovateľa na súdnu ochranu a jeho právu na spravodlivé súdne konanie Spravodlivosť /osobitne zvýraznená v citovanom čl. 6 ods. 1 dohovoru/, ale aj v ustanovení § 1 a § 117 ods. 1 O. s. p. je totiž kritériom ukladajúcim súdu ústavnú povinnosť hľadať také riešenia súdnej právnej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako extrémne nesúladne s princípom spravodlivosti a popierajúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení.

Súd I. inštancie žalobu zamietol, keď dospel k záveru, že v konkrétnych pomeroch je žalobný nárok v rozpore s dobrými mravmi a smeruje výhradne k šikane sťažovateľa.

Tento záver súdu I. inštancie má oporu v ust. § 3 ods.1 OZ. Dovolací súd sa pri rozhodovaní neriadil ustálenou praxou, podľa ktorej v každej veci treba vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení súdu Je povinnosťou súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov /vid' Nález ÚS SR sp.zn. I ÚS 26/2010/.

V danej veci bol rozpor žalobného návrhu s dobrými mravmi zistený súdom I. stupňa, v rozhodnom čase na základe individuálnych konkrétnych skutkových zistení súdu.

Odvolačí ani dovolací súd tieto zistenia nebral do úvahy a posúdeniu súdnej veci z hľadiska dobrých mravov sa vyhol.

Dovolací súd tak postupoval v rozpore s vlastnou ustálenou rozhodovacou praxou.

Článok 6 Základných princípov CSP zaväzuje súd, aby zohľadnil špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

Sťažovateľom je 78 ročný dôchodca s podlomeným zdravým, žijúci výlučne zo starobného dôchodku, čo plne platí aj pre jeho manželku.

Z obsahu skutkových zistení súdu I stupňa je zrejmé, že sťažovateľ žije od roku 2003 v stave právnej neistoty, vystavený ustálenému stresu a bojuje o zachovanie dôstojného bývania.

Z obsahu skutkových zistení je zrejmé, že žalobca dovoľavajúc sa potreby vypratania črepníkov, hrantikov na kvety umiestených pri vchode do bytu na prístupovom chodníku do bytu /užívanie ktorého je nevyhnutné/ v skutočnosti nesleduje ochranu vlastníckeho práva žalobcu ale ide o šikanóznú žalobu v rozpore s dobrými mravmi.

Zo zisteného stavu veci by nariadené vypratanie pozemku bolo potrebné hodnotiť ako zásah do základného práva sťažovateľa ktorý nie je nevyhnutný v demokratickej spoločnosti a nie je primeraný sledovanému cieľu.

Majúc na zreteli spravodlivú ochranu práv a povinnosti účastníkov konania mal dovolací súd dospieť k záveru že nie je možné návrhu vyhovieť /vid' rozsudok NS SR 2 Cdo 101/2010/, lebo návrh v skutočnosti nesleduje ochranu vlastníckeho práva žalobcov, ale ide o šikanóznú žalobu v rozpore s dobrými mravmi.

Dovolací súd sa zjavne cit. čl. 6 Základných princípov CSP neriadil. Dovolací súd tiež nevyužil možnosť danú článkom 5 Základných princípov odmietnuť procesné úkony, ktoré zjavne slúžia na zneužitie práva.

Do pozornosti ÚS SR dávame skutočnosť, že napadnutý, rozsudok dovolacieho súdu nebol prijatý senátom jednomyselne, ale pomerom hlaso 2:1.

Sťažovateľ /spoločne s manželkou/ sú dlhodobo konfrontovaní s rozhodovacou praxou súdov, kde sa neberie ohľad na ich dobromyseľné nadobudnutie práv a úprimný záujem neporušovať cudzie práva, čo považujú za porušenie rovnoprávneho postavenia pred súdom a odopieranie garantovanej súdnej ochrany, napadnutý, rozsudok dovolacieho súdu je toho zrejším príkladom. “

3. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v predmetnej veci takto rozhodol:

„1. Základné právo Sťažovateľa, upravené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo postupom Porušiteľa porušené.

2. Ústavný súd rozsudok KS Bratislava 6Co 176/2015 zo dňa 25.05.2015 ako aj rozsudok NS SR č. 1 Cdo 1089/2015 zo dňa 28.02.2017 zrušuje. Ústavný súd vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd priznáva Sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 1.000 €..., ktoré je Porušiteľ povinný vyplatiť Sťažovateľovi do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

4. Porušiteľ je povinný Sťažovateľovi zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby (prevzatie veci a podanie sťažnosti) v konaní pred ústavným súdom nasledovne...“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania.

8. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

9. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

10. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konanie osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

11. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným zástupcom, ktorý koncipoval samotný návrh, ústavnému súdu s návrhom nedoručil rozhodnutia, proti ktorým sťažnosť smeruje.

12. V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 511/2015). V tejto súvislosti ústavný súd už

vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom“. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

13. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2017